

Standard for bærekraft: landbruk og natur

Dokumentet beskriver krav og føringer knyttet til bærekraft: landbruk og natur

---

Gjelder for	SpareBank 1 SR-Bank konsern
Godkjeningsnivå	Konserndirektør Folk, Bærekraft og Kommunikasjon
Sist godkjent	27.01.2023
Sist revidert	27.01.2023

Innhold

1.	FORMÅL	3
2.	MÅLGRUPPE	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3.	DEFINISJONER	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.	STYRENDE PRINSIPPER OG KRAV	3
5.	ORGANISERING OG ANSVAR	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
6.	FORVALTNING OG REVISJON AV STANDARD	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
7.	HÅNDTERING AV AVVIK	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
8.	REFERANSER OG RELEVANTE KOBLINGER (KAN OPPDATERES UTEN NY GODKJENNING)	6
9.	VEDLEGG	6

1. FORMÅL

SpareBank 1 SR-Bank er en viktig samarbeidspartner for landbruket i vårt markedsområde. Landbruk inkluderer skogbruk og jordbruk, som igjen omfatter husdyrhold.

Bærekraftig landbruk og naturforvaltning er et viktig anliggende for banken. Naturen er en fornybar ressurs som skal forvaltes bærekraftig. Vi ønsker å være en pådriver for bærekraftig utvikling i vårt markedsområde og vil samarbeide med våre kunder om å oppnå dette. Dette innebærer at våre kunder og forretningsforbindelser bør vurdere om sin virksomhet har negativ påvirkning på klima, miljø og natur, og jobbe målrettet med å redusere sin påvirkning. De bør også søke å styrke den positive påvirkning de kan ha på bærekraftig naturforvaltning. De bør ha egne retningslinjer på områder som er relevante for sin virksomhet og overfor sine leverandører og andre samarbeidspartnere, blant annet i kontrakter og kravspesifikasjoner. Vi ønsker også å bidra til et bærekraftig landbruk og naturforvaltning internasjonalt.

Denne standarden er forankret i konsernet sin Bærekraft- og klimastrategi og Policy for bærekraft.

2. STYRENDE PRINSIPPER OG KRAV

I alt arbeid med landbruk og natur skal jordloven følges. Loven har som formål å «*leggja tilhøva slik til rette at jordviddene i landet med skog og fjell og alt som høyrer til (arealressursane), kan verte brukt på den måten som er mest gagnleg for samfunnet og dei som har yrket sitt i landbruket. (...) Ein samfunnsgagnleg bruk inneber at ein tek omsyn til at ressursane skal disponerast ut frå framtidige generasjonar sine behov. Forvaltninga av arealressursane skal vera miljøforsvarleg og mellom anna ta omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor og ta vare på areal og kulturlandskap som grunnlag for liv, helse og trivsel for menneske, dyr og planter.*»¹

Kvalitetssikringssystemet i landbruket (KSL) er landbrukets felles kvalitetssystem for primærproduksjonen og er anerkjent av Mattilsynet som en nasjonal bransjestandard, se vedlegg. KSL bygger omdømmet for norsk matproduksjon der produktene skal være smittefrie og uten skadelige fremmedstoffer, produsert med god dyrevelferd, på en miljøvennlig måte og i et trygt arbeidsmiljø som sikrer god helse for yrkesutøverne.

Våre kunder forventes å drive sin virksomhet ihht. KSL og være i tråd med internasjonale anerkjente konvensjoner, lover, forskrifter og krav fra råvarekjøper. Under spesifiseres noen viktige områder innen natur og landbruk. Det betyr ikke at andre er uviktige, men vi ønsker at våre landbrukskunder og øvrige forretningsforbindelser har særlig oppmerksomhet rundt at de ikke:

Biologisk mangfold og genteknologi

- bryter med internasjonale eller nasjonale retningslinjer for biologisk mangfold og genteknologi, herunder FNs konvensjon om biologisk mangfold (CBD) og de tilhørende Bonn-retningslinjene og Nagoya-protokollen, samt "Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold".²
- driver med produksjon av eller handel med levende genmodifiserte organismer uten tillatelse fra importlandet og uten at krav i Cartagena-protokollen er oppfylt, som er en protokoll under FNs

---

¹ Lov om jord, jordlova. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1995-05-12-23>

² Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD), Miljøverndirektoratet. <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Internasjonalt/Internasjonale-avtaler/Konvensjonen-om-biologisk-mangfold-CBD/>

konvensjon om biologisk mangfold. Ratifiseringen av Cartagena-protokollen er i Norge behandlet i en egen stortingsproposisjon.³

- ved store prosjekter som kan ha skadelig påvirkning på biologisk mangfold unnlater å gjennomføre miljøkonsekvensvurdering. Her kan f.eks. standarden GRI 304: Biodiversitet 2016 tas i bruk.

Dyrevelferd

- bryter med Dyrevernsloven, og unnlater å følge Mattilsynets råd om import og eksport av dyr, produksjonsdyr, dyretransport og slakting.⁴
- bryter med de anerkjente 5 friheter for dyrevelferd, fra Brambellkommisjonen: frihet fra sult, tørste og feilernæring, frihet fra fysisk ubehag, frihet fra smerte, sykdom og skade, frihet til å utøve normal atferd, samt frihet fra frykt og stress.⁵
- har uansvarlig bruk av antibiotika, som bidrar til antibiotikaresistente bakterier som kan overføres til mennesker.⁶

Naturvernområder, våtmark og torv

- har skadelig påvirkning på våtmark registrert i Ramsarkonvensjonen eller sårbare og beskyttede naturområder/verneområder registrert av den internasjonale Naturvernunion (IUCN).⁷ Det er over 60 Ramsar-områder i Norge, og flere i vårt markedsområde.⁸ Bedrifter må respektere plan for restaurering av våtmark i Norge (2016-2020), som har mål om reduserte klimagassutslipp, tilpasning til klimaendringene og bedret økologisk tilstand.
- ikke respekterer de regionale og lokale verneplanene der de opererer.⁹
- ikke respekterer nasjonale føringer for uttak av torv, spesielt torv fra høymyrer, som er en truet naturtype både i Norge og i Europa.¹⁰

Verdensarv

- har skadelig påvirkning på et UNESCOs verdensarvsted. UNESCOs konvensjon for vern av verdens kultur- og naturarv er en internasjonal avtale som forplikter land til å identifisere, verne, bevare, formidle og overføre til framtidige generasjoner den del av verdensarven som finnes på eget territorium.¹¹

---

³ Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD), Miljødirektoratet.

<http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Internasjonalt/Internasjonale-avtaler/Konvensjonen-om-biologisk-mangfold-CBD/>

⁴ Dyr og dyrehold, Mattilsynet. https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/

⁵ Hva er dyrevelferd? Mattilsynet.

https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrevelferd/rad_om_dyrevelferd/hva_er_dyrevelferd.5017

⁶ Antibiotikabruk, Norges Bondelag. <https://www.bondelaget.no/antibiotikabruk/>

⁷ «Vern over landegrensene», Miljøverndirektoratet. <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Verneomrader/Vern-over-landegrensene/>

⁸ «Norway currently has 63 sites designated as Wetlands of International Importance (Ramsar Sites), with a surface area of 909,134 hectares». <https://www.ramsar.org/wetland/norway>

⁹ Eksempel «vern av områder i Hedmark». <https://www.fylkesmannen.no/nb/Hedmark/Miljo-og-klima/Verneomrader/Gjennomfort-vern/>

¹⁰ Utfasing av uttak og bruk av torv, Miljødirektoratet.

<http://www.miljodirektoratet.no/no/Nyheter/Nyheter/2018/Februar-2018/Utfasing-av-uttak-og-bruk-av-torv/>

¹¹ Verdensarvkonvensjonen, Miljødirektoratet.

<http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Internasjonalt/Internasjonale-avtaler/Verdensarvkonvensjonen/>

Vann

- starter virksomhet i områder med vannmangel uten å gjøre konsekvensanalyser av eget vannforbruk og /eller driver uansvarlig vannforvaltning som har store negative konsekvenser for mennesker og natur.
- driver alvorlig forurensing av vann og ikke gjør miljøanalyser for å unngå forurensing av vann.

Truede plante- og dyrearter

- bryter Bernkonvensjonen om beskyttelse av ville dyr og planter og deres levesteder i Europa.¹²
- driver handel med, eller har virksomhet i områder med truede plante- og dyrearter, herunder dyrearter oppført på IUCNs rødliste over truede arter, ikke tar hensyn til dem og ikke minimerer inngrep i naturen. Handel skal oppfylle CITES-betingelsene og handel med truede plante- og dyrearter som er på CITES-listene, skal ikke forekomme. Miljødirektoratet er norsk Cites-myndighet og på direktoratets sider finner man informasjon om hvilke krav som stilles for innførsel, utførsel og eierskap av truede arter og produkter fra truede arter.¹³
- innfører, setter ut eller sprer fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfold og økosystemer og således bryter den norske forskriften om fremmede organismer.¹⁴

Kjemikaliebruk og gjødsling

- har uansvarlig bruk av gjødsling og kjemikalier, og ikke følger nasjonal utvikling og regelverk rundt utnyttelsen av organiske gjødselvarer.¹⁵

-

Råvarer

- ikke respekterer internasjonalt anerkjente standarder og initiativer for jordbruksråvarer produsert utenfor Norge, som er forbundet med særlig miljørisiko og risiko for dårlige arbeidsforhold, som kakao, kaffe, te, soya, palmeolje, sukkerrør, bomull, biodrivstoff, etc. Der det er mulig bør relevant sertifisering av råvaren tas i bruk.¹⁶ Det finnes flere internasjonale initiativ som utvikler verktøy og veiledning som kan være til hjelp. I Norge er flerparti-initiativet Intitativ for Etisk Handel (IEH) en relevant samarbeidspartner.¹⁷

---

¹² «Vern overlandegrensene», Miljøverndirektoratet
<http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Verneomrader/Vern-over-landegrensene/>

¹³ CITES verner arter, Miljødirektoratet. <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Arter-og-naturtyper/Handel-med-trua-arter-CITES/CITES-verner-arter/>

¹⁴ Forskrift om fremmede organismer, Miljødirektoratet.
<http://www.miljodirektoratet.no/no/Regelverk/Forskrifter/Forskrift-om-fremmede-organismer/>

¹⁵ Framtidsrettet bruk av gjødsel i nytt regelverk, Miljødirektoratet.
<http://www.miljodirektoratet.no/no/Nyheter/Nyheter/2018/Mars-2018/Framtidsrettet-bruk-av-gjodsel-i-nytt-regelverk/>

¹⁶ Forbrukerrådets merkeoversikt. <https://www.forbrukerradet.no/merkeoversikten/>

¹⁷ Etisk handel. http://etiskhandel.no/Om_IEH/index.html

Skog

- ikke overholder Skogbruksloven, som «har til formål å fremme ei berekraftig forvaltning av skogressursene i landet med sikte på aktiv lokal og nasjonal verdiskaping, og å sikre det biologiske mangfaldet, omsyn til landskapet, friluftslivet og kulturverdiane i skogen.»¹⁸
- ikke respekterer forskrifter fra Fylkesmennene om vernskog.
- benytter tømmer fra aktører som driver med ulovlig tømmerhogst, salg av ulovlig hogd tømmer eller avskoging, og/eller som ødelegger tropiske regnskoger, fjerner primærskog eller fredede skoger (High Conservation Value Forests), eller har leverandører eller andre forretningspartnere som gjør det.
- driver uansvarlig skogforvaltning og bryter med det som anses som god bransjestandard, blant annet gjennom Forest Stewardship Council (FSC)¹⁹ Der det er risiko for skadelig påvirkning bør produksjonsskog og tømmerplantasjer være FSC sertifisert.¹⁹ Dette gjelder også i høyrisiko leverandørkjeder, med papirmasse, papir, finér, møbler eller treverk.
- ikke følger EUs tømmerforordning, som skal unngå ulovlig hogst og handel med tømmer og treprodukter som stammer fra ulovlig hogst.²⁰
- har uansvarlig bruk av kjemikalier og forurensning av jord, vann og luft i papir- og papirmassproduksjon.
- ikke respekterer urfolk og lokalbefolknings rettigheter rundt bruk av skog.²¹
- driver palmeoljeproduksjon som ikke er bærekraftig.
- Vi oppfordrer bedrifter som har stor innvirkning på skog- og papirindustri, til å rapportere etter CDP Forests Program (tidligere Forest Footprint Disclosure Project).²²

3. REFERANSER OG RELEVANTE KOBLINGER (KAN OPPDATERES UTEN NY GODKJENNING)

Bærekraft- og klimastrategi

Policy for bærekraft

KSL standarden

KSL Medisinstandard

4. VEDLEGG

Kravene i KSL-standardens bygger på offentlige lover og forskrifter, pluss noen egendefinerte krav i tillegg. Lovgrunnlag og forskrifter er her herunder gruppert under samme overskrifter som KSL-standardens.

---

¹⁸ Lov om skogbruk (skogbruklova). <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-05-27-31>

¹⁹ FSC, Forbrukerrådet. <https://www.forbrukerradet.no/merkeoversikten/miljo/fsc/>

²⁰ Tømmerforordningen, Miljødirektoratet. <http://www.miljodirektoratet.no/no/Regelverk/Forordning/Tommerforordningen/>

²¹ Oversikt over Urfolk-konvensjoner. FN-sambandet. <https://www.fn.no/Om-FN/Avtaler/Urfolk>

²² Forest Footprint Disclosure Project. <https://www.cdp.net/en/forests>

1. GENERELLE KRAV TIL GÅRDEN

[Lov om bokføring](#)

[Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket](#)

[Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(Forurensningsloven\)](#)

[Forskrift om plantevernmidler](#)

[Forskrift om gjødslingsplanlegging](#)

[Forskrift om gjødselvarer mv av organisk opphav](#)

[Forskrift om skadedyrbekjempelse](#)

[Lov om matproduksjon og mattrygghet \(Matloven\)](#)

[Forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere \(Plantehelseforskriften\)](#)

[Forskrift om floghavre](#)

[Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr anlegg som benyttes ved håndteringen](#)

[Forskrift om allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelverket \(matlovsforskriften\)](#)

[Forskrift om næringsmiddelhygiene \(Næringsmiddelhygieneforskriften\)](#)

[Forskrift om håndtering av utgangsstoffer for eksplosiver](#)

2. HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

[Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser \(Byggherreforskriften\)](#)

[Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv \(Arbeidsmiljøloven\)](#)

[Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler \(arbeidsplassforskriften\)](#)

[Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning](#)

[Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer \(forskrift om tiltaks og grenseverdier\)](#)

[Forskrift om elektrisk lavspenningsanlegg \(FEL\)](#)

[Forskrift om tekniske krav til byggverk \(Byggteknisk forskrift\)](#)

[Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(internkontrollforskriften\)](#)

[Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff, og om brannvesenets redningsoppgaver \(Brann- og eksplosjonsvernloven\)](#)

[Lov om tilsyn med elektrisk anlegg og elektrisk utstyr](#)

[Lov om kontroll med produkter forbrukertjenester](#)

[Forskrift om administrative ordninger på arbeidsmiljølovens område \(forskrift om administrative ordninger\)](#)

[Forskrift om konstruksjon, utforming og fremstilling av arbeidsutstyr som ikke dekkes av forskrift om maskiner \(produsentforskriften\)](#)

[Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav \(forskrift om utførelse av arbeid\)](#)

[Lov om veitrafikk](#)

[Forskrift om elektrisk utstyr](#)

[Forskrift om hold av høns og kalkun](#)

[Forskrift om hold av storfe](#)

[Forskrift om hold av svin](#)

[Forskrift om velferd for småfe](#)

[Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen](#)

[Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff](#)

[Lov om obligatorisk tjenstepensjon](#)

[Forskrift om håndtering av utgangsstoffer for eksplosiver](#)

3. GROVFØR, KORN, OLJEFRØ, ERTER OG FRØDYR KING

[Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav \(forskrift om utførelse av arbeid\)](#)

[Forskrift om næringsmiddelhygiene \(næringsmiddelhygieneforskriften\)](#)

[Lov om matproduksjon og mattrygghet \(Matloven\)](#)

[Forskrift om floghavre](#)

[Forskrift om fôrhygiene](#)

4. POTETER

[Forskrift om settepoteter](#)

[Forskrift om næringsmiddelhygiene \(næringsmiddelhygieneforskriften\)](#)

[Forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere \(plantehelseforskriften\)](#)

[Lov om matproduksjon og mattrygghet \(Matloven\)](#)

[Forskrift om matpoteter](#)

[Forskrift om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler \(Matkontaktforskriften\)](#)

[Forskrift om internkontroll for å oppfylle næringsmiddellovgivningen](#)

5. GRØNNSAKER, FRUKT, BÆR, PLANTEKOLE, BLOMSTER OG VEKSTHUS

[Forskrift om næringsmiddelhygiene \(næringsmiddelhygieneforskriften\)](#)

[Lov om matproduksjon og mattrygghet \(Matloven\)](#)

[Forskrift om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler \(Matkontaktforskriften\)](#)

[Forskrift om internkontroll for å oppfylle næringsmiddellovgivningen](#)

[Forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere](#)

6. DRØVTYGGERE

[Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. \(matloven\)](#)

[Forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer](#)

[Forskrift om bekjempelse av dyresjukdommer](#)

[Lov om dyrevelferd](#)

[Forskrift om næringsmessig transport av dyr](#)

[Forskrift om hold av storfe](#)

[Forskrift om velferd for småfe](#)

[Lov om legemidler mv \(Legemiddeloven\)](#)

[Forskrift om avliving av dyr](#)

[Forskrift om overvåking og kontroll med forekomsten av salmonella hos levende storfe og svin](#)

[Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav \(forskrift om utførelse av arbeid\)](#)

[Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(Forurensningsloven\)](#)

[Forskrift om forebygging av, kontroll med og utryddelse av spongiforme encefalopatier \(TSE forskriften\)](#)

[Forskrift om fôrvarer](#)

[Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket](#)

[Forskrift om velferd for produksjonsdyr](#)

[Forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt mv](#)

[Forskrift om næringsmiddelhygiene](#)

[Forskrift om fôrhygiene](#)

[Veileder til forskrift om hold av storfe \(retningslinjer for hold av storfe\)](#)

7. MELK

[Forskrift om vannforsyning og drikkevann \(Drikkevannsforskriften\)](#)

[Forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse \(animaliehygieneforskriften\)](#)

[Lov om matproduksjon og mattrygghet \(Matloven\)](#)

[Forskrift om næringsmiddelhygiene](#)

8. SVIN

[Forskrift om bekjempelse av dyresjukdommer](#)

[Lov om matproduksjon og mattrygghet \(Matloven\)](#)

[Lov om dyrevelferd](#)

[Forskrift om hold av svin](#)

[Forskrift om næringsmessig transport av dyr](#)

[Forskrift om avliving av dyr](#)

[Forskrift om fôrvarer](#)

[Forskrift om velferd for produksjonsdyr](#)

[Forskrift om fôrhygiene](#)

[Forskrift om næringsmiddelhygiene](#)

[Forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer](#)

9. FJØRFE

[Forskrift om allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket \(matlovsforskriften\)](#)

[Forskrift om forebygging av, kontroll med og utryddelse av overførbare spongiforme encefalopatii \(TSE\)](#)

[Forskrift om fôrhygiene \(Fôrhygieneforskriften\)](#)

[Forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer](#)

[Lov om dyrevelferd](#)

[Forskrift om hold av høns og kalkun](#)

[Forskrift om næringsmessig transport av dyr](#)

[Forskrift om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler \(Retskontrollforskriften\)](#)

[Forskrift om mat informasjon til forbrukerne \(matinformasjonsforskriften\)](#)

[Forskrift om gjødselvarer mv av organisk opphav](#)

[Forskrift om fôrvarer](#)

[Lov om matproduksjon og mattrygghet \(Matloven\)](#)

[Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum \(Biproduktforskriften\)](#)

[Forskrift om avliving av dyr](#)

[Forskrift om kontroll med salmonella i fjørfe, fjørfefôr, fjørfekjøtt og egg](#)

[Forskrift om velferd for produksjonsdyr](#)

[Forskrift om bekjempelse av dyresjukdommer](#)

[Forskrift om næringsmiddelhygiene Policy](#)

[Forskrift om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse \(animaliehygieneforskriften\)](#)

10. HONNING

[Forskrift om opprettelse av soner for å bekjempe åpen yngelrâte, Aust-Agder](#)

[Forskrift om kontrollområder for å forebygge, begrense og bekjempe pærebrann \(Erwinia amylovora\)](#)

[Forskrift om avlsfremmende tiltak på bier](#)

[Lov om matproduksjon og mattrygghet mv \(Matloven\)](#)

[Generell forskrift om produksjon og omsetning av næringsmidler](#)

[Forskrift om internkontroll for å oppfylle næringsmiddellovgivningen](#)

[Forskrift om varsel og melding om sykdom hos dyr](#)

[Forskrift om tilsyn og kontroll ved import og eksport av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall innen EØS, og ved import av levende dyr fra tredjestater](#)

[Forskrift om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessige trygge næringsmidler \(Restkontrollforskriften\)](#)

[Forskrift om advarselsmerking av honning](#)

[Forskrift om honning](#)

[Forskrift om matinformasjon til forbrukerne \(matinformasjonsforskriften\)](#)

[Forskrift om identifikasjonsmerking av næringsmiddelpartier](#)

[Forskrift om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler](#)

[Forskrift om næringsmiddelhygiene](#)

KSL- MEDISINSTANDARD

[Forskrift om bekjempelse av dyresjukdommer](#)

[Forskrift om hold av høns og kalkun](#)

[Forskrift om hold av storfe](#)

[Forskrift om hold av svin](#)

[Forskrift om velferd av småfe](#)

[Forskrift om velferd for produksjonsdyr](#)

[Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav \(forskrift om utførelse av arbeid\)](#)

[Lov om dyrevelferd](#)

[Lov om matproduksjon og mattrygghet \(Matloven\)](#)

[Forskrift om bruk av legemidler til dyr](#)

[Forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler m.m](#)

[Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell](#)